

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. + 370 5 219 1225, el. p. smmin@smsm.lt, <https://smsm.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.

Atsisk. sąsk. LT43 4040 0636 1000 2196, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Finansų įstaigos kodas 40400

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025- - Nr. SR-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. GRUODŽIO 24 D. NUTARIMO NR. 1688 „DĖL VALSTYBINĖS KALBOS MOKĖJIMO KATEGORIJŲ IR JŲ TAIKymo TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1688 „Dėl Valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų ir jų taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projektas ir lydimoji medžiaga koreguoti, įvertinus 2025 m. kovo 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje Nr. NV-695 ir Socialinės politikos grupės pažymoje Nr. NV-696 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, taip pat įvykusių viešųjų konsultacijų su ministerijų, su kuriomis nutarimo projektas buvo derintas, atstovais rezultatus. Pastebėtina, kad, remiantis Migracijos metraščio duomenimis, asmenų, kuriems suteikiama laikinoji apsauga, skaičiai vis dar ženklūs (2023 m. laikinoji apsauga buvo suteikta 12 337 asmenims, o 2024 m. – 11 157 asmenims), susiduriama su praktinėmis problemomis, susijusiomis su galimybėmis mokytis valstybinės kalbos ir laikyti valstybinius egzaminus. 2024 m. Tautinių bendrijų namuose valstybinės kalbos mokėsi 890 asmenų, iš kurių apie 90 procentų buvo piliečiai iš Ukrainos, ir tik 118 asmenų, baigusius kursus, išlaikė valstybinius egzaminus. Valstybinės kalbos egzaminus vykdo Nacionalinė švietimo agentūra, egzaminai vyksta 58 bazinėse mokyklose, kurios išsidėsčiusios visoje Lietuvoje, tačiau bazinės mokyklos per metus gali priimti laikyti egzaminus ribotą asmenų skaičių: I kategoriją – 1 621 asmenį, II kategoriją – 1 414 asmenų ir III kategoriją – 842 asmenis. Užimtumo tarnybos duomenimis, iki 2025 m. balandžio 1 d. yra įregistruoti 4 653 Ukrainos pilietybę turintys asmenys, kurie Lietuvoje ieško darbo.

Taip pat norime atkreipti dėmesį, kad, įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo 7¹ straipsnio nuostatą, nuo 2026 m. visi juridiniai ir fiziniai asmenys, parduodantys prekes ir (ar) teikiantys paslaugas, turės užtikrinti tiesioginį gyventojų aptarnavimą valstybine kalba, todėl norinčiųjų išsilaikyti valstybinės kalbos egzaminus užsieniečių skaičius gali dar labiau išaugti.

Atsižvelgdami į anksčiau išdėstytus argumentus, siūlome dar vieniems metams pratęsti išimtį laikinąją apsaugą gavusiems asmenims, taip būtų sureguliuoti egzaminus laikančių asmenų srautai ir būtų išvengta verslo atstovų ir asmenų, kurie turės laikyti valstybinės kalbos egzaminus, nepasitenkinimo, kad negali laiku išsilaikyti valstybinės kalbos egzaminų ir efektyviai integruotis į darbo rinką.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija pritaria nuomonei, kad išimtis dėl asmenų, kurie turi laikinąją apsaugą, termino turėtų būti laikinojo pobūdžio, o ne įgauti nuolatinės teisės normos

požymių, nes tokia norma savo esme nebeatitinka pereinamojo laikotarpio, kuris buvo susijęs su itin sudėtinga geopolitine situacija, todėl nutarimo projektas papildytas nuostata, kad nustatyta išimtis galioja ne ilgiau kaip iki 2028 m. gruodžio 31 d.

Priėmus nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma. Papildomų lėšų nutarimo projektui įgyvendinti neprireiks.

Nutarimo projektas atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, neprieštarauja Europos Sąjungos teisei. Jis neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų. Teikiamas nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektas derintas su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Valstybine kalbos inspekcija, Valstybine lietuvių kalbos komisija bei š. m. balandžio 30 d. organizuotas susitikimas nesuderintoms pastaboms aptarti, kuriame dalyvavo Vidaus reikalų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinės kalbos inspekcijos ir Valstybinės lietuvių kalbos komisijos atstovai. Įvertinus susitikimo metu išsakytus institucijų, nepritariančių termino pratęsimui, argumentus, nutarimo projektas papildytas nuostata, nustatančia galutinę išimties galiojimo terminą.

Nutarimo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Mokymosi visą gyvenimą departamento (direktorius Julius Jakučinskas, tel. +370 656 03 011, el. p. Julius.Jakucinskas@smsm.lt) Neformalaus švietimo skyriaus (vedėjas Tomas Pūtys, tel. + 370 686 13 797, el. p. Tomas.Putys@smsm.lt) patarėja Gintarė Zajankauskaitė (tel. + 370 615 16 465, el. p. Gintare.Zajankauskaite@smsm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
3. Derinimo pažyma, 14 lapų.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Raminta Popovienė

Gintarė Zajankauskaitė, tel. +370 615 16 465, el. p. Gintare.Zajankauskaite@smsm.lt